

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyně Mgr. Marcelou Uhříčkovou ve věci

žalobce: **I. G.**, narozený X
státní příslušnost Moldavská republika
bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 19. 2. 2024, č. j. OAM-36/ZA-ZA11-ZA01-2024,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) s odůvodněním, že žalobce pochází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu.

Obsah podání účastníků

2. Žalobce namítá, že žalovaný nepostupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť vyšly najevo zásadní skutečnosti, jež odůvodňovaly udělení azylu podle

§ 12 písm. b) zákona o azylu, případně udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobce se obává návratu do Moldavska, neboť tam panuje katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo. Moldavsko je navíc bezprostředně ohroženo v důsledku vojenské invaze Ruské federace na Ukrajinu. Situace v proruském Podněstří (moldavském separatistickém regionu) je podobná jako na Ukrajině a lze

očekávat, že se bude zhoršovat. Během ruské invaze na Ukrajinu tam došlo ke střelbě z granátometů a ke dvěma explozím, které vyřadily z provozu dvojici rozhlasových vysílačů. Žalobce se proto v případě návratu obává o svůj život. Dále rekapituluje skutečnosti uvedené v rámci žádosti a pohovoru, přičemž připomíná, že za důvod podání žádosti o mezinárodní ochranu označil obavu z války, která by v Moldavsku mohla začít stejně jako na Ukrajině. Domnívá se, že pokud by žalovaný řádně zjistil stav věci a opatřil si dostatečné podklady, které potvrzují žalobcova tvrzení uvedená v žádosti, musel by rozhodnout o udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně o udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z těchto důvodů se žalobce domnívá, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť dostatečně nezjistil stav věci, a dále § 50 odst. 2 správního řádu, jelikož si neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Žalobce je přesvědčen, že návratem do Moldavska by byl ohrožen jeho život, protože přinejmenším splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Dále namítá, že zemi jeho původu nelze označit za bezpečnou z důvodu špatné bezpečnostní situace pro civilní obyvatelstvo a závažnému porušování lidských práv.

3. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí pro nedůvodnost. Konstatuje, že při posuzování žalobcovy žádosti vzal v úvahu jím tvrzené skutečnosti a shromáždil relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel tedy z dostatečně zjištěného stavu věci. Žalovaný poukazuje na to, že Moldavsko je dle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška k provedení zákona o azylu“) považováno za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Nedochozí tam k obecnému a soustavnému pronásledování, mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům ani ke svévolnému násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Jeho občané jej neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Moldavsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a zároveň umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na stav lidských práv. Na základě informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Moldavsku a na základě žalobcovy výpovědi žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce lze Moldavsko považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce žádal o mezinárodní ochranu z důvodu obavy z vypuknutí války v Moldavsku a snahy o zlepšení své životní situace. Rozšíření konfliktu z Ukrajiny do Moldavska však dle žalovaného není aktuálně reálné a obavy z války nejsou relevantní. Žalovaný proto neshledal žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobci.

Podstatný obsah správního spisu

4. Žalobce dne 9. 1. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

5. Dne 12. 1. 2024 ke své žádosti uvedl, že je státním příslušníkem Moldavské republiky a narodil se ve městě O. Hovoří ruským a moldavským jazykem, vyznává pravoslavné křesťanství, není členem žádné politické strany či hnutí a o politiku se nezajímá. Je svobodný a bezdětný. Za poslední bydliště v zemi původu označil vesnici P. poblíž města O. ve středním Moldavsku. Z vlasti vycestoval 14. 9. 2022 a na území České republiky přijel mikrobusem dne 15. 9. 2022 v rámci bezvízového styku. V letech 2019 až 2020 byl v Polsku na pracovní cestě a v roce 2018 měl krátkodobý pobyt na Ukrajině. O mezinárodní ochranu žádá poprvé. Je zdravý, soběstačný, bezúhonný a nikdy nebyl trestně stíhán. Za důvod podání žádosti označil obavu z války, která by v Moldavsku mohla začít stejně jako na Ukrajině. Proto se tam raději nechce vrátit. Uvedl, že jeho matka žije v České republice, bratr žije v Německu a on se bojí, že by v Moldavsku zemřel, kdyby tam byla válka.
6. Téhož dne byl se žalobcem proveden pohovor. Při něm sdělil, že v České republice pracuje různě „na černo“. První tři měsíce byl zaměstnaný v továrně, pak už jen na brigádách. Měl problémy s vyřízením „papírů“. Cizinecká policie zjistila, že zde pobýval nelegálně a udělila mu výjezdní příkaz. Na otázku, jaká je současná bezpečnostní situace v oblasti O. v Moldavsku, žalobce

uvedl, že nyní je tam vše v pořádku. Sdělil, že neví, jak si má v České republice vyřídit pracovní vízum, a domníval se, že mu s udělením vyhoštěním již nebude uděleno. Právník mu proto doporučil, aby požádal o azyl. Že by mohla v Moldavsku vypuknout válka, usuzoval z toho, že jeho kamarádi byli předvoláni zpět do armády. Moldavská prezidentka navíc prohlásila, že napadne Podněstří a pomůže tím Ukrajině. Řeči politiků dle žalobce směřovaly k válce. Prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu by žalobce dle svého mínění legalizoval svůj pobyt a poté by si vyřídil dokumenty. Žalobce dále vyjádřil obavy z toho, že pokud v Moldavsku vypukne válka, tak v ní zemře. Byl si jistý, že válka brzy vypukne, neboť Putin několikrát vyzval moldavskou vládu ke klidu. V Moldavsku žije žalobcův otec, se kterým není v kontaktu, a dále jeho teta a širší rodina. Jeho matka žije v Brandýse nad Labem a pracuje v továrně. Žalobcova situace by v případě návratu do země původu byla špatná, protože tam nemá nikoho blízkého, nemá kde pracovat a navíc brzy vypukne válka. Žalobce konstatoval, že si chce vyřídit legální pobyt v České republice, najít si zde práci a získat řidičský průkaz. Žádné dokumenty na podporu svých tvrzení žalobce nedoložil a vzdal se práva na seznámení s podklady rozhodnutí.

7. Žalovaný následně do spisu založil vlastní rešerši ze dne 3. 10. 2023 s názvem *Moldavsko – Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu* (dále jen „Hodnocení“), podle níž je Moldavsko parlamentní demokracií, kde probíhají pluralitní volby se svobodnou soutěží politických sil. Současná vláda je proevropsky orientovaná. V roce 2014 podepsalo Moldavsko asociační dohodu s Evropskou unií a získalo bezvízový styk se státy schengenského prostoru. Následně byl roku 2022 Moldavsku udělen status kandidátské země Evropské unie. Civilní úřady udržují kontrolu nad bezpečnostními složkami. Mimo kontrolu ústřední vlády zůstává Podněstří, které se od Moldavska odtrhlo v roce 1991 a vytvořilo paralelní státní struktury, jež jsou závislé na Ruské federaci. Ústava garantuje základní práva a svobody, včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení. Zejména po posledních volbách Moldavsko posílilo právní stát, včetně reformy policie a kroků směřujících k reformě soudnictví. Neumožňuje uložení trestu smrti. Moldavsko je členem Organizace spojených národů a přistoupilo k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Od roku 1995 je rovněž členem Rady Evropy, podepsalo Úmluvu o ochraně lidských práv a

základních svobod a přistoupilo k dalším 110 úmluvám a protokolům této organizace. V Moldavsku nedochází k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Situace v zemi zůstává stabilní, a to i přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny do Moldavska a zátěž spojenou s ukrajinskou uprchlickou vlnou. V zemi neprobíhá žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt. Na seznam bezpečných zemí původu jej kromě České republiky řadí též Dánsko, Francie, Island, Kypr, Švýcarsko a Velká Británie. V závěru žalovaný konstatoval, že Moldavsko může být nadále zařazeno na seznam bezpečných zemí původu.

8. Správní spis obsahuje též vlastní rešerši žalovaného ze dne 16. 11. 2023 s názvem *Moldavsko – Situace moldavských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí*, ze které vyplývá, že moldavské zákony zaručují možnost emigrovat a cestovat do zahraničí. Od roku 2006 poskytuje moldavská kancelář IOM asistenci při reintegraci pro všechny migranty, kteří se rozhodnou vrátit do země. Osoby, které odjely do zahraničí, jsou na tom lépe než ty, které zůstaly. Po návratu není vyžadována registrace u žádné instituce. Nebylo zaznamenáno, že by se objevily překážky u navrátilců při přístupu k úřadům, zdravotnictví či školství. V roce 2023 byl představen státní program na podporu občanů, kteří se do země vrací. Program předpokládá zjednodušení reintegrace, včetně přístupu na trh práce, ke zdravotní péči, vzdělání nebo k sociální péči. V zemi existuje několik agentur pro vyhledávání zaměstnání, např. státní Středisko pro kariérní poradenství nebo místní pobočky státní Agentury pro zaměstnanost.
9. Součástí správního spisu jsou rovněž dva články České tiskové kanceláře (dále jen „ČTK“), a to ze dne 10. 2. 2023 týkající se přeletu ruských střel vzdušným prostorem Moldavska a ze dne 31. 10. 2022 ohledně sestřelené ruské rakety, jež dopadla na moldavské území. Dle prvního článku dvě ruské řízené střely přeletěly státní hranici Ukrajiny s Moldavskou republikou. Stalo se tak

během velkého vzdušného útoku ruských sil na Ukrajinu. Moldavské ministerstvo obrany uvedlo, že pozorně sleduje situaci v regionu a důrazně odsuzuje narušení vzdušného prostoru Moldavska. Washington prohlásil, že neregistruje žádné známky přímé ruské vojenské hrozby pro Moldavsko. Ve druhém článku je uvedeno, že na moldavské území (na severu země u hranice s Ukrajinou) dopadla raketa sestřelená ukrajinskou protivzdušnou obranou. Incident se obešel bez obětí. Kišinev odsoudil pokračující ruskou agresi na Ukrajině a konstatoval, že ruské útoky představují hrozbu jak pro moldavskou energetickou bezpečnost, tak pro bezpečnost obyvatel.

10. Žalobce dne 14. 2. 2024 využil možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, avšak nic k nim neuvedl ani nenavrhl jejich doplnění.
11. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí s odůvodněním, že Moldavsko je považováno za tzv. bezpečnou zemi původu. Žalobce se v případě návratu obával o svůj život v souvislosti s možným vypuknutím války. V Moldavsku však neprobíhá žádný vnitřní ozbrojený konflikt a země ani není účastníkem mezinárodního konfliktu. Na Ukrajině se vojensky neangažuje. Moldavsko bezprostředně sousedí s Ukrajinou a v této souvislosti byly zaznamenány incidenty jako např. přelet ruských řízených střel přes moldavský vzdušný prostor nebo dopad trosek ruské střely po jejím sestřelení na moldavské území, neexistují však žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil na území Moldavska. Zároveň se navrátilci po návratu do Moldavska nesetkávají s diskriminačním

chováním. Žalovaný proto shledal, že byly naplněny podmínky pro zamítnutí žalobcovy žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, přičemž v souladu s § 16 odst. 4 téhož zákona neposuzoval, zda byly dány důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná.
13. V souladu s § 32 odst. 9 zákona o azylu soud při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li takové skutečnosti vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému. Žalobce nicméně v soudním řízení netvrdil existenci nových důležitých skutečností, které by nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a ani soudu není existence takových nových skutečností známa. Proto žalobu posoudil v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích uplatněných žalobních bodů.
14. Soud o žalobě rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalovaný výslovně sdělil, že s tímto procesním postupem souhlasí. Žalobce se k výzvě soudu nevyjádřil, proč měl soud za to, že i jeho souhlas byl dán.

Posouzení věci soudem

15. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
16. Základem vnitrostátní úpravy institutu bezpečné země původu je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Podle přílohy I procedurální směrnice se země považuje za bezpečnou zemi původu, pokud lze na základě tamější právní situace, uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace prokázat, že v ní obecně a soustavně nedochází k pronásledování podle článku 9 směrnice 2011/95/EU, k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Při tomto hodnocení se vezme v úvahu mimo jiné rozsah, v jakém je poskytována ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení prostřednictvím (a) příslušných právních předpisů země a způsobu, jakým se uplatňují; (b) dodržování práv a svobod stanovených v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod nebo

Mezinárodním paktu o občanských a politických právech nebo Úmluvě OSN proti mučení, a to zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 uvedené evropské úmluvy nelze odchýlit; (c) dodržování zásady nenavrácení podle Ženevské úmluvy; (d) systému účinných opravných prostředků proti porušování těchto práv a svobod.

17. Dle čl. 37 odst. 1 procedurální směrnice mohou členské státy za účelem posuzování žádostí o mezinárodní ochranu ponechat v platnosti nebo přijmout právní předpisy, které v souladu s přílohou I umožňují označit na vnitrostátní úrovni bezpečné země původu. Členské státy zajistí pravidelný přezkum situace ve třetích zemích označených jako bezpečné podle tohoto článku (čl. 37 odst. 2 procedurální směrnice). Hodnocení, zda je země v souladu s tímto článkem bezpečnou zemí původu, se zakládá na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (pozn. soudu: nyní Agentura Evropské unie pro otázky azylu), Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací (čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice).
18. Ministerstvo vnitra vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou Ministerstvo vnitra přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce (§ 86 odst. 4 zákona o azylu).
19. Vyhláška k provedení zákona o azylu řadí v § 2 mezi státy, které Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, pod bodem 16 Moldavsko.
20. Žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
21. Podle § 16 odst. 4 zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
22. Řízení o udělení mezinárodní ochrany se v případě žadatelů z bezpečných zemí původu odlišuje od standardních řízení. Zařazení země na seznam v § 2 vyhlášky k provedení zákona o azylu totiž zakládá vyvratitelnou domněnku, že tato země splňuje podmínky uvedené v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a v příloze I procedurální směrnice (jak k tomu dodává bod 42 preambule procedurální směrnice, tato domněnka je vyvratitelná právě proto, že zařazení země mezi bezpečné nemůže být „absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země“). Následně tak musí žadatel prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení (např. bod [27] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2023, č. j. 4 Azs 426/2021-37). Označení určité země za bezpečnou tedy v podstatě klade důkazní břemeno na žadatele o mezinárodní ochranu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, nebo ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, č. 4410/2022 Sb. NSS). Důsledkem toho, že žadatel důkazní břemeno neunes, je pak

skutečnost, že žalovaný podle § 16 odst. 4 zákona o azylu dále nezkoumá naplnění důvodů pro udělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 ani doplňkové ochrany podle § 14a či § 14b téhož zákona (namátkově viz např. bod [28] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2022, č. j. 2 Azs 214/2021-58).

23. Předně k žalobní námitce týkající se nesprávného a neúplného zjištění skutkového stavu soud uvádí, že v případě použití institutu bezpečné země původu žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 4 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Stačí, aby žalovaný shromáždil podklady svědčící o tom, že daná země splňuje podmínky svého zařazení na seznam bezpečných zemí původu.
24. Soud musí mít při přezkumu rozhodnutí vydaného dle § 16 odst. 2 zákona o azylu možnost posoudit, zda je zařazení určité země na seznam bezpečných zemí původu v souladu s procedurální směrnicí a zákonem o azylu (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, č. 4270/2022 Sb. NSS). Žalovaný totiž může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu pouze za předpokladu, že informace o dané zemi, založené ve správním spise, dokládají, že tato splňuje podmínky podle přílohy I procedurální směrnice a § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud v již zmíněném rozsudku č. j. 10 Azs 161/2022-56 rovněž dovodil, že žalovaný může zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, pouze pokud dodržel požadavek na pravidelnost přezkumu statusu bezpečné země původu podle čl. 37 odst. 2 procedurální směrnice ve spojení s § 86 odst. 4 zákona o azylu (tj. alespoň jednou za kalendářní rok) a pokud při hodnocení bezpečné země původu vycházel z čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice, jež stanoví zdroje informací (dále srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2023, č. j. 7 Azs 178/2023-31, či rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 11. 2022, č. j. 53 Az 5/2022-21, a ze dne 30. 12. 2022, č. j. 48 Az 1/2022-28).
25. Soud se bude s ohledem na výše uvedené nejprve zabývat tím, zda Moldavsko splňuje podmínky pro to, aby bylo považováno za bezpečnou zemi původu, tedy zda: (1) žalovaný dodržel požadavky na pravidelnost přezkumu statusu bezpečné země původu, (2) žalovaný při označení země původu žalobce jako bezpečné vzal v úvahu informace ve smyslu čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice a (3) informace o zemi původu žalobce, které jsou součástí správního spisu, dokládají, že tato země skutečně splňuje podmínky přílohy I procedurální směrnice a § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Předesílá však, že kvalita a preciznost při formulaci žalobních bodů a jejich odůvodnění předurčuje obsah rozhodnutí soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, a ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1 As 67/2011-108). Soud není oprávněn za žalobce vyhledávat či dovytvářet žalobní body.
26. Z podané žaloby je patrné, že žalobce vznesl námitky vůči posouzení Moldavska jako bezpečné země původu v obecné rovině. Omezil se toliko na konstatování o špatné bezpečnostní situaci a porušování lidských práv. Neuvedl přitom žádné konkrétní skutečnosti, které by mohly zpochybnit, že Moldavsko splňuje podmínky pro uznání za bezpečnou zemi původu. Soud proto ve stejné míře obecnosti konstatuje, že žalovaný

shromáždil dostatek aktuálních podkladů pro učinění závěru, že Moldavsko je bezpečnou zemí původu.

27. Jelikož napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 19. 2. 2024 a Hodnocení je ze dne 3. 10. 2023, byl dodržen požadavek na pravidelný přezkum statusu Moldavska jako bezpečné země původu alespoň jednou ročně. Hodnocení čerpá informace z několika zdrojů, a to např. od jiných států

(konkrétně Velké Británie a USA), od organizací Amnesty International a Freedom House, Evropské komise, Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Rady Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Organizace spojených národů, ze zpráv ČTK či z informací českého ministerstva zahraničních věcí. Vychází tedy ze zdrojů zmiňovaných v čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice. Po obsahové stránce je Hodnocení též v pořádku, neboť z něj vyplývá, že v souvislosti s přípravou na podání žádosti o vstup do Evropské unie Moldavsko posílilo právní stát (včetně reformy policie a kroků směřujících k reformě soudnictví), jeho ústava garantuje základní práva a svobody (včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení), zákony neumožňují uložení trestu smrti, Moldavsko se připojilo k Ženevské úmluvě o právním postavení uprchlíků a princip nenavrácení upravuje v zákoně o azylu. Z Hodnocení nevyplývá, že by se v Moldavsku obecně a soustavně vyskytovaly překážky pro jeho označení za bezpečnou zemi původu, a je z něj též zjistitelné, že Moldavsko je členem Organizace spojených národů a Rady Evropy, přistoupilo k základním úmluvám v oblasti lidských práv a fungují zde tři orgány pro lidská práva (Úřad veřejného ochránce práv, Agentura pro mezietnické vztahy a Rada pro prevenci diskriminace a zajištění rovnosti). Aktuálně v Moldavsku nedochází k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, situace zůstávala stabilní i přes obavy z rozšíření ruské agrese z Ukrajiny a zátěž spojenou s ukrajinskou uprchlickou vlnou. V zemi neprobíhá žádný vnitřní ani vnější ozbrojený konflikt. Hodnocení tudíž dokládá, že Moldavsko splňuje podmínky dle přílohy I procedurální směrnice a § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

28. Za těchto okolností bylo na žalobci, aby prokázal, že v jeho individuálním případě Moldavsko nemůže být považováno za bezpečnou zemi. Žalobce však své obavy z návratu do země původu spojuje s celkovou ekonomickou a bezpečností situací v Moldavsku, kterou namítá obecně bez jakékoli konkrétní vazby na svou osobu či poměry. Netvrdí tedy, že konkrétně jemu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v zemi původu. Svá obecná tvrzení ohledně hrozby vypuknutí války, množících se vražd a katastrofální ekonomické situace v Moldavsku navíc ničím nedokládá. Lze proto uzavřít, že žalobce neprokázal, že by v jeho konkrétním případě nebylo možné pokládat Moldavsko za bezpečnou zemi původu.
29. Pro úplnost soud dodává, že nepříznivé hospodářské poměry panující v zemi původu nijak nesouvisí s aplikačním rámcem § 16 odst. 2 zákona o azylu a nemohou být ani azylově relevantním důvodem. Co se týče bezpečnostní situace, žalovaný v napadeném rozhodnutí správně uvedl, že v Moldavsku momentálně neprobíhá ozbrojený konflikt a neexistují žádné zprávy o tom, že by se ruská agrese vůči Ukrajině rozšířila na území Moldavska. Přelet ruských strel přes moldavský vzdušný prostor a dopad trosek ruské střely na území nelze považovat za útok na Moldavsko. Jednalo se o ojedinělé incidenty, ke kterým došlo v důsledku toho, že Moldavsko bezprostředně sousedí s Ukrajinou, která je terčem ruských útoků (srov. články ČTK uvedené v bodě 9 tohoto rozsudku). Jelikož žalobce nepočází

z Podněstří a během správního řízení ani nezmínil situaci v tomto separatistickém regionu, nemusel se žalovaný situací v Podněstří zvláště zabývat. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce pochází z oblasti O. ve středním Moldavsku a jeho poslední bydliště bylo ve vesnici P. Fakticky tedy nemůže být ohrožen v důsledku dění v separatistickém regionu Podněstří. K bezpečnostní situaci v oblasti O. přitom sám žalobce uvedl, že je tam vše v pořádku (srov. bod 6 tohoto rozsudku).

30. Jelikož Moldavsko lze považovat za bezpečnou zemi původu a žalobci se tuto výchozí premisu nepodařilo ve vztahu k jeho osobě vyvrátit, bylo namístež žalobcovu žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný tak nemohl ani zvláště zkoumat důvody pro případné udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Nad rámec nutného odůvodnění soud dodává, že obsah správního a soudního spisu nenasvědčuje tomu, že by takové důvody byly dány.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

31. Vzhledem k tomu, že žalobní body nebyly důvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný, náhradu nákladů řízení nepožadoval a netvrdil, že by mu vznikly nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. května 2024

Mgr. Marcela Uhříčková, v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

samosoudkyně